

ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ

Соціальна відповідальність – це, перш за все, зобов'язання бізнесу здійснювати добровільний внесок у розвиток суспільства, включаючи соціальну, економічну та екологічну сфери. Варто виділити три основні компоненти на шляху розвитку соціальної відповідальності бізнесу: соціальні зобов'язання, соціальне реагування та власне соціальна відповідальність. При цьому соціальне зобов'язання є підставою для соціально орієнтованої діяльності суб'єкта бізнесу.

Соціальна відповідальність - зобов'язання фірми переслідувати довгострокові суспільно корисні цілі. Звідси зміст соціальної відповідальності характеризується певними морально-етичними акцентами. Тому діяльність компанії, що виробляє продукцію, яка по суті завдає шкоди здоров'ю людини, ніколи не вважатиметься соціально відповідальною, незважаючи на значні обсяги соціальних інвестицій у розвиток персоналу, пропаганду здорового способу життя та лікування. Такі підприємства можуть бути віднесені лише до соціально реагуючих, тобто тих що здатні адаптуватися до умов, що змінюються. У процесі соціального реагування підприємства керуються соціальними нормами, які можуть слугувати для менеджерів орієнтирами в процесі прийняття управлінських рішень. Важливість соціального реагування полягає насамперед у тому, що воно замінює загальні міркування практичними діями.

Таким чином, коли мова йде про розвиток в компанії соціальної діяльності, то повинні бути присутніми всі структурні компоненти: соціальна відповідальність, соціальне реагування та соціальне зобов'язання. Причому соціальне зобов'язання є, основою соціально орієнтованої діяльності суб'єкта бізнесу.

Соціальне зобов'язання – зобов'язання суб'єкта бізнесу виконувати свої економічні та юридичні обов'язки перед громадськістю. Якщо компанія пов'язує свою діяльність із виконанням певних соціальних зобов'язань, то вона переслідує соціальні цілі лише в тій мірі, в якій вони сприяють досягненню економічних цілей.

На відміну від соціального зобов'язання, соціальна відповідальність і соціальне реагування виходять за межі простого виконання компаніями основних економічних та юридичних вимог. Соціальна відповідальність бізнесу розглядається як відповідальність перед діловими партнерами, співробітниками, місцевою спільнотою та населенням. Інструментом реалізації соціальної відповідальності підприємств є соціальна політика та соціальні програми. Реалізація будь-яких програм потребує інвестицій. В цьому аспекті виділимо внутрішню та зовнішню соціальну відповідальність підприємств (рис. 1).

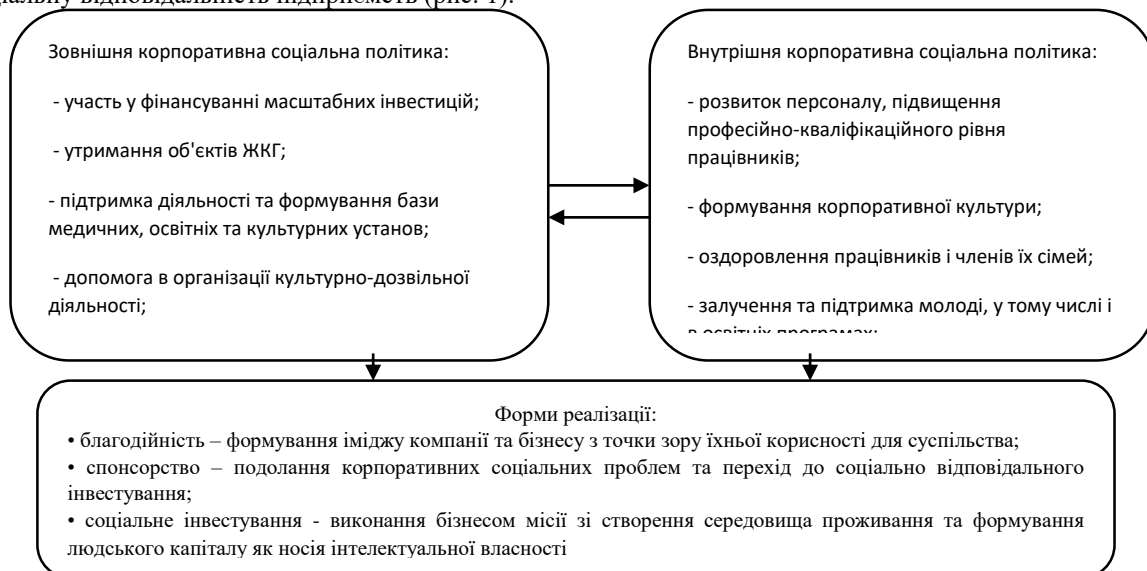

Рис. 1. Форми реалізації соціальної відповідальності бізнесу

Отже, соціальна відповідальність бізнесу передбачає певний рівень розвитку підприємств, їх добровільну участь у вирішенні соціальних проблем суспільства не лише в рамках законодавчо встановлених норм і правил, але також здійснення діяльності поза визначеними вимогами.